

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

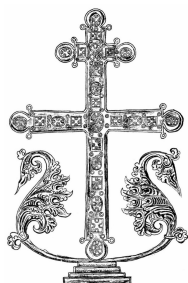
Ἀριθμός φύλλου 84

1 Μαΐου 2002

Ἀπό τὰ γεγονότα στό μυστήριο

Τὸ χρονικό τῶν κοσμοϊστορικῶν γεγονότων ὀρθάνοιχτο, τοῦτες τίς μέρες. Προσπὸ στά μάτια μας καί στίς καρδιές μας. Ἀλλά, παράλληλα, τὸ μυστήριο ἀπρόσιτο. Ἡ ἐπώδυνη, ἀνηφορική πορεία τοῦ σαρκωμένου Λόγου στό Γολγοθά, στὸν τόπο τῆς μεγάλης, τῆς σηματοδιακῆς Θουσίας, σηματοδοτεῖται, βῆμα μέ βῆμα, σπὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ὑπέρβασης, τῆς λατρείας καί τῆς ἐναγώνιας ὑπαρξιακῆς ἀναζήτησης. Προσφέρεται σέ ὅλους μας, κοινή καί νωπὴ ἐμπειρία. Ἀλλά, ταυτόχρονα, ἡ ἀναδίφηση τῶν γεγονότων καί ἡ σεβαστική προσκύνηση στὸν τόπο τῆς ὀδύνης καί σπὴν ἄκρη τοῦ αἵματοβαμμένου Σταυροῦ σταλάζουν μέσα στίς ψυχές μας τὴ βεβαιότητα τῆς ἀγνωσίας μας καί τὴν πεποίθηση, ὅτι ὁ Σταυρὸς καί τὸ «κενὸ μνημεῖο» ἀποτελοῦν τὰ ἀπόμακρα βάθη τοῦ ἀβόλιστου καί ἀπρόσιτου μυστηρίου τῆς θείας Ἀγάπης.

Η Μεγάλῃ ἑβδομάδα, μοναδική καί ἀξεπέραστη στό περιεχόμενό της, στίς ὑπομνήσεις της καί στίς ἐμπειρίες της. Καταγράφει καί καταστρώνει, μέ λεπτομέρεια καί πιστότητα, τὰ περιστατικά καί τίς συμπεριφορές. Τὸ σκοτεινὸ ψυχικὸ ὑπόβαθρο τῶν ἀλλοτριωμένων φορέων τῆς ἐξουσίας καί διδασκάλων τοῦ θεϊκοῦ Νόμου. Τὸ Δεῖπνο τῆς ὑπέρτατης

Ἀγάπης. Τῇ σκληρῇ καί ἀπεχθέστατῃ πρωτοβουλία τῆς προδοσίας. Τῇ σκηνοθετημένη Δίκη, μέ κατηγορούμενο τό σαρκωμένο Λόγο τοῦ Θεοῦ καί μέ κατηγοροὺς τοὺς ἐπιστρατευμένους ψευδομάρτυρες. Τὴν ἀνύψωση τοῦ «Δικαίου» στὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ. Τίς φωνές, τό θόρυβο, τοὺς χλευασμούς, τὰ ραπίσματα. Καί, μετὰ, τὴν ἀποκαθήλωση καί τὸν ἐνταφιασμό. Πού δέν κράτησε παρά μόνο ἀπὸ τὴν Παρασκευὴ τὸ ἀπομεσήμερο, ἴσαμε τὴν αὐγὴ τῆς Κυριακῆς. Γιατί, μέσα στὸ μισοσκόταδο τῆς αὐγῆς, τὴν οἰκουμένη πῆ φώτισε ἡ παρουσία τοῦ λευκοφορεμένου Ἀγγέλου καί τὴν πλημμύρισε τὸ μήνυμα τῆς Ἀνάστασης.

Οἷλα αὐτὰ εἶναι γεγονότα ἱστορικά. Διαπιστωμένα καὶ θησαυρισμένα. Τὰ ἔζησαν οἱ Πατέρες μας. Καί μᾶς τὰ ἐμπιστεύθηκαν μέ δέος καί μέ πιστότητα. Οἱ ἱστορικές σελίδες, πού ἀφηγοῦνται τὰ περιστατικά, ἀποτελοῦν ἀποκάλυψη. Στὴν ὕπαρξή μας καί στὴν οἰκουμένη. Εἶναι φανέρωση τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο. Εἶναι προσέγγιση στὰ κράσπεδα τῆς ἀπειρης ἀγιότητος καί τῆς ἀπειρης ἀγάπης. Ἐμπειρία προσωπικὴ τῆς ποιότητος τοῦ θεοῦ Ἑλέους. Ἐκεῖνοι, πού τὰ ἔζησαν ἄμεσα, ἔμειναν συγκλονισμένοι. Τὰ ἐναπόθεσαν στὴν καρδιά. Καί τὰ κήρυξαν. Καί μεῖς, πού τὰ μελετοῦμε προσεκτικά καί τὰ βιώνουμε στὴ λατρευτικὴ μας ἐνεργοποίηση, μπαίνουμε στὸ κλίμα τῆς ἀμεσότητος καὶ γευόμαστε τὴ δύναμη τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

Ὀστόσο, ἡ χρονογραφικὴ ἐκδίπλωση τῶν γεγονότων, μᾶς φέρνει στὸ χεῖλος τοῦ μυστικοῦ καί ἀπρόσιτου σχεδίου τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίγει μπροστὰ μας τὴ θυρίδα τοῦ Μυστηρίου καί ἐπιτρέπει νὰ ψηλαφήσουμε, ἀπὸ τὰ προπύλαια τῆς ἀγνωσίας μας, τὸν ἀπειρο πλοῦτο τῆς θείας Ἀγάπης. Ὅλα τὰ περιστατικά καί ὅλες οἱ συμπεριφορές ἀποκαλύπτονται, πὼς εἶναι πτυχές τοῦ Μυστηρίου. Τοῦ ἄγνωστου κόσμου, πού εἶναι ἡ ἴδια ἡ ὕπαρξή μας, ἡ ἱκανὴ νὰ ψηφίσει καί νὰ μεθοδεύσει τὴ σταυρικὴ καταδίκη τῆς σαρκωμένης Ἀγάπης. Καί τοῦ ἀπρόσιτου Μυστηρίου, πού ἐκφράστηκε μέ τὴ σάρκωση, τὴ Θουσίᾳ καί τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας.

Απὸ τὴ μιά μεριά ἡ ψηλάφηση τῶν γεγονότων! Καί ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ προώθηση στὸ ἀπροσπέλαστο, φοβερό Μυστήριό! Ἡ προσέγγιση στὰ γεγονότα μᾶς ἀνοίγει τὸν κώδικα τῆς ἱστορίας. Καί ἡ βύθιση στὸ μυστήριο, φωτίζει τὸ μονοπάτι, πού ὁδηγεῖ στὴν ἀνοιχτή, ἀλλὰ καί ἀπέραντη ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ.

Στήν Ἀγία Γῆ

Οἱ λογισμοί μας, οἱ καρδιές μας καί οἱ θερμές προσευχές μας προωθοῦνται εὐλαβικά καί ταπεινά στήν Ἀγία Γῆ. Στήν πόλη τῶν μεγάλων εὐλογιῶν, ἀλλά καί τῆς σκληρῆς Θεοκτονίας. Ἐγγίζουν τό λόφο τοῦ Γολγοθᾶ καί προσφέρονται, θυμίαμα ὑπαρξης στό μεγάλο Θῦμα. Στό Σταυρωμένο Υἱό τοῦ Θεοῦ. Πού σαρκώθηκε μέ ἀποκλειστική ἀποστολή *«διακονῆσαι καί δοῦναι τήν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν»* (Ματθ. κ' 28).

Τὰ γεγονότα, οἱ συμπεριφορές τοῦ ἀφηνιασμένου πλήθους, ἡ θεϊκὴ σιωπὴ καί ἡ ἱκεσία τῆς συγγνώμης, πού στοιχειοθέτησαν τήν ἀπάντηση τοῦ Λυτρωτῆ Ἰησοῦ, ὅλα αὐτὰ φορτίζουν μέ συγκίνηση τίς ὑπάρξεις μας καί μετουσιώνονται σέ λόγο σέ κρίση νηφάλια τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπινου γένους καί σέ εὐγνωμοσύνη πρὸς τό αἱματοβαμμένο Πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, πού, *«σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπὸ ἥκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ»* (Φιλip. β' 8).

Ὀστόσο, τοῦτες τίς ἁγίες μέρες, ὁ πονεμένος στοχασμός μας καί ὁ στεναγμός τῆς καρδιᾶς μας ἀγκαλιάζουν τὰ ματωμένα μονοπάτια τῆς Ἱερῆς Γῆς, πού εἴκοσι ὁλόκληρους αἰῶνες μετά τὴ Θυσία τοῦ Γολγοθᾶ, στρώνονται μέ ἀνθρώπινα κορμιά, θύματα τῆς σύγχρονης βαρβαρότητας. Καί ὁ πόνος μας γίνεται προσευχή. Ἰκετεύουμε τὸν Σταυρωμένο Κύριό μας, νά ἀπλώσει τήν εἰρήνη στήν πολύπαθη αὐτὴ γῆ. Νά σκεπάσει καί νά φρουρήσει τήν Ἀγία Σιών, τὴ Μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν. *«Νά ποιμάνῃ τὸν ποιμένοντα καί νά ὀδηγήσῃ τὸν ὀδηγοῦντα»* (ἅγ. Γρηγόριος Ναζιανζηνός) νέο Πατριάρχη. Νά φρουρήσει τό λαό. Νά διώξει τίς θύελλες τοῦ ἀκόρεστου μίσους. Καί νά συνδέσει τοὺς ἀνθρώπους στήν κοινωνία τῆς ἀγάπης καί τῆς συνεργασίας.

Τό ὄραμα, ἡ εὐχὴ καί ἡ προσευχή μας βηματίζουν εὐλαβικά, ἀλλά καί μελαγχολικά στήν Ἀγία Γῆ καί προσφέρονται στή βάση τοῦ Σταυροῦ. Σέ Κεῖνον, πού εἶναι *«ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρω ἑν... καί ἐλθὼν εὐηγγελίσαιο εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς»* (Ἐφεσ. β' 14-17).

Τό όραμα της σύνθεσης*

Ε μιά εποχή γενικών αναστατώσεων και ανακατατάξεων, σέ μιά εποχή, πού οι καταστροφικές δυνάμεις απειλούν όλόκληρο τόν πλανήτη, διατυπώνεται ένα αίτημα καρδιάς, ένα αίτημα υπαρξιακό. Ένα αίτημα, πού εκφράζει, ταυτόχρονα, στεναγμό και έλπίδα. Ό στεναγμός είναι ή απόληξη της φόρτισης, πού άφησε πίσω της ή όδυνηρή έμπειρία των τραγικών ζυμώσεων μις όλόκληρης έκατονταετίας. Της έκατονταετίας των δυό παγκόσμιων πολέμων και της αναμέτρησης των ιδεολογιών. Καί ή έλπίδα είναι τό παράγωγο της κοινωνίας μέ τόν κόσμο του Θεού. Μέ τόν κόσμο της Έκκλησίας. Μέ τούς άγίους και μέ τά δυναμικά βιώματά τους.

Ρωτάμε τόν έαυτό μας, ρωτάμε όλους εκείνους, πού ζούν μέσα στον περίβολο της Έκκλησίας και ρωτάμε και όλους εκείνους, πού βρίσκονται

έξω από την Έκκλησία: Ποιά είναι ή προσδοκία τους από την Έκκλησία σέ τούτη τή θολή καμπή της παγκόσμιας ιστορίας; Ποιά θέση δίνουν όλοι στην Έκκλησία, μέσα στην καρδιά τους και στους όραματισμούς τους; Καί ποίο μήνυμα περιμένουν νά δώσει ή Έκκλησία στην καρδιά τους;

Νοιώθω, όμως, την ανάγκη νά κάνω δυό έπισημάνσεις, κρίνοντας την έπικαιρότητα. Τά αντικειμενικά δεδομένα και τίς προσωπικές μας έμπειρίες, πού συλλέγουμε, καθώς κινούμαστε μέσα στην ιερή παρεμβολή της Έκκλησίας. Καί, αντίστοιχα, τίς πιέσεις, πού δεχόμαστε όλοι μας, καθώς έκδιπλώνουμε την προσωπικότητά μας στό συγκεκριμένο ιστορικό περίγυρο, κατά τό ξεκίνημα της κούρσας της τρίτης χιλιετίας.

1. Αναγκαία μιά πρώτη, βασική διευκρίνιση. Όταν άφηνόμαστε νά εκφράσουμε τούς όραματισμούς μας ή όταν βάζουμε αúτί νά άκούσουμε τί οι

* Τό πρώτο μέρος όμιλίας, πού έγινε στίς 21 Φεβρουαρίου 2002 στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου "Παρνασσός".

διπλανοί μας ζητούν από την Ἐκκλησία, δέν ἀποτολμοῦμε καί δέ διακινδυνεύουμε μιά ἀντιδιαστολή καί ἀντιπαράθεση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης μέ τό πλήρωμα. Ἡ ἀποψη, πώς Ἐκκλησία εἶναι οἱ φορεῖς τοῦ ἀρχιερατικοῦ καί τοῦ ἱερατικοῦ χαρίσματος καί ὁ λαός εἶναι ὁ παθητικός ἀποδέκτης τῆς προσφορᾶς, πού ἐκβλύζει ἀπό τήν ἱερατική διακονία, εἶναι ἐντελῶς ξένη πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία. Ἐκκλησία εἶναι τό συναγμένο Σῶμα στό ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ κοινότητα, πού βιώνει τήν *“ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης”* (Ἐφ.σ. δ' 3). Καί προσφέρει τά δῶρα τῆς *“τά σά ἐκ τῶν σῶν”* γιά νά ἐκφράσει τήν Εὐχαριστία τῆς καί νά ζήσει στή συγκεκριμένη στιγμή, στήν ἐπικαιρότητα, τή μεγάλη, τήν ἀτίμητη Θυσία τοῦ Σταυροῦ. Τή Θεία Εὐχαριστία δέν τή ζεῖ μόνος ὁ ἱερέας ἢ μόνος ὁ πιστός. Τή ζεῖ ὁλόκληρο τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Καί τό σῶμα, ὁλόκληρο, μεταμορφώνεται καί μεταποιεῖται σέ *“καινή κτίση”*.

Ὑπάρχουν περίοδοι στήν ἀνέλιξη τῆς ἱστορίας, πού ἔνα σχῆμα διαφοροποίησης καί ἀποστασιοποίησης ἐνέταξε κληρο καί λαό σέ διαφορετικά, ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα. Οἱ λειτουργοί ἔχασαν τήν αἴσθηση καί τήν πνευματική ἐμπειρία τοῦ λειτουργήματος. Δανείστηκαν ἀπό τίς ἐξουσίες τοῦ κόσμου τό ροῦχο καί τή λαμπρότητα

τῆς ἡγεμονίας. Καί ἐγκαταστάθηκαν σέ θρόνους κοσμικῆς λάμψης καί κοσμικῆς ἐπιβολῆς. Λησμόνησαν, πῶς θρόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ πρώτου καί μεγάλου Ἀρχιερέα, εἶναι ὁ Σταυρός. Καί ἀναπαύτηκαν στή λαμπρότητα καί στήν αἴγλη τῶν αὐτοκρατορικῶν θρόνων, πού, μαζί μέ τή λάμψη τῆς χλιδῆς, ἐκπέμπουν τήν ἔπαρση καί τήν τραχύτητα. Καί, ἀπό τό ἄλλο μέρος, ὁ λαός, τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, ἐλαχιστοποίησε τά κομβικά σημεῖα τῆς κοινωνίας του μέ τόν κληρο καί ἔμεινε νά καρποῦται παθητικά τίς εὐλογίες καί τή Χάρη τῶν ἁγίων Μυστηρίων. Οἱ Ἐπίσκοποι καί οἱ ἱερεῖς αὐτονόμησαν τίς ἀρμοδιότητες, πού τίς χαρακτήρισαν καί τίς ὀνόμασαν *“διοικητικές”* καί τίς κράτησαν γιά τόν ἑαυτό τους. Καί οἱ λαϊκοί συμβιβάστηκαν στό κλίμα αὐτῆς τῆς ἀπομόνωσης, γιατί ἴσως τή βρῆκαν βολική καί πέρασαν ἔξω ἀπό τόν κύκλο τοῦ μόχθου καί τῆς εὐθύνης καί τῆς ὀδύνης.

Ἐκεῖνο τό *“ὁμοθυμαδόν”*, πού ἐπαναλαμβάνεται συχνά στά πρῶτα κεφάλαια τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, στίς ἀφηγήσεις γιά τίς συμπεριφορές καί τούς προβληματισμούς τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, καί πού ἐκφράζει τήν ὁμοψυχία καί τήν ὁλόκαρδη ἀδελφοποίηση στήν ὀδύνη τῶν διωγμῶν καί στήν ἀντιμετώπιση τῶν ἱστορικῶν προκλήσεων, φαίνεται νά μὴ λειτουργεῖ σήμερα. Ἕνα κλειστό βουλευτήριο ἐπιλέγει τά θέματα μελέτης καί ἐκδίδει

ἀποφάσεις, πού προσπαθεῖ νά τίς ἐπιβάλλει στήν πλατεία μάζα, μέ τό σύστημα, πού ἡ κοσμική ἐξουσία ἐπιβάλλει τά νομοθετήματα.

Αὐτή ἡ ἀποστασιοποίηση δέν ἀποτελεῖ, παρά στρέβλωση τῆς ὄντολογίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἅμα ἡ Ἐκκλησία κομματιαστεῖ καί τά κομμάτια της διαφοροποιηθοῦν, δέν εἶναι Ἐκκλησία. Μπορεῖ νά λειτουργεῖ ὡς ὄργανισμός, ὡς θεσμός ὁμοιος μέ ὄλους τούς θεσμούς τοῦ κοινωνικοῦ ἴστού, ἀλλά δέ λειτουργεῖ ὡς Εὐχαριστιακή κοινότητα, ἐνωμένη στήν πίστη καί στή λατρευτική ἐνατένιση πρὸς τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί στήν ἀναφορά της πρὸς τὴν οἰκουμένη.

Μιά τέτοια περίοδος, διάσπασης καί ἀντιπαράθεσης κλήρου καί λαοῦ, εἶναι καί ἡ δική μας. Περιπέτειες αἰώνων καί μικρές, εὐκαιριακές ἀποκλίσεις, πού στερεώνονταν καί ἀνοιγαν τό δρόμο σέ ἄλλες ἐκτροπές, ἀπομόνωσαν τό λαό ἀπὸ τὴν ἐπισκοπική ἡγεσία. Οἱ δύο κλάδοι τοῦ δέντρου λειτούργησαν ξεχωριστά καί, συχνά, ἀνταγωνιστικά. Οἱ Ἐπίσκοποι συγκέντρωσαν ὅλη τὴν ἐξουσία. Καί ὁ λαὸς κλήθηκε νά ἀκολουθεῖ σιωπηλά καί ὑποτακτικά τά κελεύσματα τῶν Ἐπισκόπων. Ἔτσι, δημιουργήθηκε μιὰ ἐκκλησιαστική ζωὴ ἐντελῶς ἀντιφατική. Ἡ διοίκηση ἐκλείσε τίς πόρτες καί ἀσκεῖ τὴν ὑπεύθυνη λειτουργία της σέ πλήρη ἀπομόνωση. Καί ὁ λαὸς ἀπόσυρε τὴν ἐμπιστοσύνη του ἀπὸ τὴν ἡγεσία καί πορεύεται ἐρήμην τῶν ποιμένων του.

Αὐτὴ ἡ ἐξέλιξη κομματίασε τὴν Ἐκκλησία. Τὴ θρυμμάτισε. Τὴν ἐξουθένωσε.

Ἐκκλησία εἶναι ἡ Σύναξη. Τό Σῶμα. Πού διατηρεῖ τὴν ὁλοκληρία του καί μετὰ τὴν κατανομή τῶν λειτουργημάτων του. Δέ διασπᾶται, ἀλλά καί δέ συγχέεται. *“Ἴνα μὴ ᾗ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τό αὐτό ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τά μέλη”* (Α΄ Κορινθ. ιβ΄ 25).

Ἡ ἀποκατάσταση τῆς ὁλοκληρίας καί ἡ βίωση τῆς ὁλοκληρίας εἶναι τό πρῶτο καί βασικό μας αἶτημα καί τό πρῶτο καί θεμελιακό μέλημα. Νά λειτουργήσῃ τό Σῶμα. Νά ἀναπνεύσῃ, νά ζήσῃ χαρισματικά καί νά ἀναπτυχτεῖ. Σέ ἄμεση κοινωνία μέ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καί σέ ἰσορροπη σχέση καί συνεργασία τῶν μελῶν Του.

Τό ἐρώτημα πού πλανᾶται: Μετὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴ δραματικὴ διαφοροποίηση, πού παγιώθηκε στὴ ροὴ τῶν αἰώνων καί στὴ σκληρὴ ἀντιπαράθεση τῶν ἀνθρώπινων μικροτήτων, ποιὸς θὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐνότητα καί ποιὸς θὰ ἀναπλάσῃ τὴν ὁλοκληρία; Οἱ ἐπηρμένοι θρόνοι ἢ ἡ ταπεινωμένη μάζα; Οἱ Ἐπίσκοποι ἢ ὁ λαός; Ἡ εὐθύνη πέφτει σ’ ὁλόκληρο τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Καί στοὺς Ἐπισκόπους καί στό λαό. Στὴν ἀδιάσπαστη Εὐχαριστιακή κοινότητα.

Οἱ Ἐπίσκοποι πρέπει νά ξεπεράσουν τὴ νοοτροπία τῆς κοσμικοποιημένης ἐνάσκησης ἐξουσίας. Τὸν ἡγεμονισμό, πού ἔχει τραφεῖ μέσα στίς

συνθήκες της αυτοκρατορικής αύλης, κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο και στη νοοτροπία του όλοκληρωτισμού, πού σφράγισε την ιστορία της Έκκλησίας από την πτώση της Βασιλεύουσας Ίσαμε την εποχή μας.

‘Ο έπισκοπικός ή γεμονισμός ύψώνει τείχη απομόνωσης. Καί καταστρέφει τό ζωτικό χώρο της Έκκλησίας. ‘Επείγουσα ανάγκη είναι νά αποβληθεῖ, ως δάνειο κοσμικής προέλευσης, πού αλλοιώνει καί τή λειτουργικότητα της άρχιερωσύνης καί τή θωριά της Έκκλησίας. Καί νά ξαναχυθεῖ τό έπισκοπικό λειτουργήμα στά αποστολικά καλούπια της διακονίας, πού έμβλημά της έχει τό “λέντιο” καί οδηγητική διδαχή τό “άλλήλων νίπτειν τούς πόδας” (Ίωάν. ιγ’ 14).

Άλλά καί από τήν πτέρυγα του λαϊκού στοιχείου πρέπει νά γίνει κατανοητό, πώς ή παθητική μετοχή στά μυστήρια της Έκκλησίας δέν άποτελεῖ ζωή “έν τῇ Έκκλησίᾳ” καί ένεργοποίηση του σώματος.

‘Η Έκκλησία είναι τό σῶμα μας. Καί ὁ Ναός τό σπίτι μας. Καί μᾶς ένδιαφέρει ὅλους τό κάθε τί, πού συμβαίνει στό σῶμα μας καί στό σπίτι μας. Άπό τό πιό σημαντικό, Ίσαμε τό πιό λεπτομερειακό. Καί ή ευθύνη της έκτροπής καί της άποτυχίας πέφτει στους ὤμους ὅλων μας.

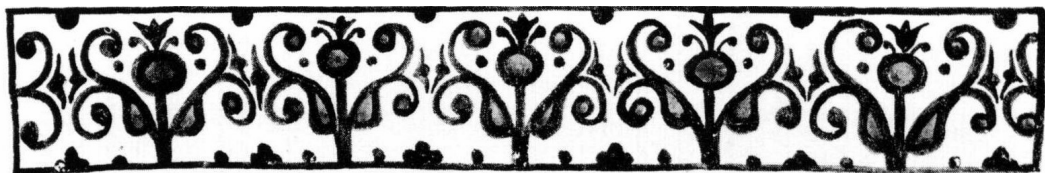
Εἶναι κλασσική ή φράση του αγίου Κοσμά του Αἰτωλῶ: “Ὅποιος φροντίζει μόνο δι’ ἐλόγου του, βέβαιον ἔχει νά κολασθεῖ”. ‘Η Έκκλησία δέν καλ-

λιεργεῖ τόν άπομονωτισμό. Δέ στέλνει τούς ανθρώπους στό κάτεργο της μοναξιάς. Μέσα στην ατμόσφαιρα της κοινωνίας καί της συμπορείας, ή συνεργασία εἶναι άπαραίτητη. ‘Η εἰκόνα, πού χρησιμοποιεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, του σώματος, εἶναι χαρακτηριστική. “Πολλά μέν μέλη έν δέ σῶμα. οὐ δύναται δέ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρί· χρείαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ή κεφαλή τοῖς ποσί χρείαν ὤμων οὐκ ἔχω” (Α΄ Κορινθ. ιβ’ 21).

‘Η άποκατάσταση της ένότητας καί ή ένεργοποίηση του λαϊκού στοιχείου άποτελεῖ τό μεγάλο χρέος, αλλά καί τό ζωτικό μήνυμα της Έκκλησίας πρὸς τό σύγχρονο κόσμο. Στην άπομόνωση του αἰώνα μας, ἔχουμε νά άντιτάξουμε τήν πραγματική κοινωνία καί τήν άδελφосύνη. ‘Ο σύγχρονος κόσμος δέν προσδοκάει άπό τήν Έκκλησία τήν οἰκοδόμηση καί τόν τεχνολογικό έξοπλισμό έντυπωσιακῶν κτιρίων. Άλλά τήν άποκατάσταση της κοινωνίας τῶν ανθρώπων. Τήν ένσωμάτωσή τους στην οἰκογένεια του Θεοῦ. Στην πολυδιάσπαση καί στην πολυποικίλη έκμετάλλευση, πού άποτελοῦν τά νοσηρά συμπτώματα της τεχνολογικής καί της οἰκονομικής ανάπτυξης, ή Έκκλησία πρέπει νά άπαντήσει μέ τήν προώθηση καί τήν προαγωγή της κοινωνίας καί της άδελφосύνης.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΟΙ ΜΟΝΟΙ ΕΝΟΧΟΙ

Βαρύ κλίμα καλύπτει αυτόν τον καιρό τον εκκλησιαστικό μας χώρο. Τα βλέπουμε και τα ζούμε καθημερινά όλοι μας από τα α-ναγνώσματα των εφημερίδων και τις προβοήδες των τηλεοράσεων. Καταγγελίες για σοβαρά περιστατικά και ιδιαίτερες συμπεριφορές κληρικών, ανταλλαγές επιστολών και δηλώσεων μεταξύ Ιεραρχών με βαρείς χαρακτηρισμούς, γεγονός που ερέθισε έντονα και την εκκλησιαστική μας ηγεσία, ψίθυροι και συζητήσεις διάχυτες, συνεντεύξεις και δηλώσεις τρίτων που κινούνται, άγνωστο υπό ποια ιδιότητα, στον εκκλησιαστικό χώρο, είναι μερικά από τα θλιβερά φαινόμενα που συνθέτουν μία δυσάρεστη πλευρά της εκκλησιαστικής μας ζωής. Και μπροστά στα φαινόμενα αυτά βλέπουμε την υπεύθυνη εκκλησιαστική διοίκηση να απρακτεί και να αδιαφορεί. Ποτέ δεν είδαμε και ποτέ δεν ακούσαμε να επεμβαίνει

έγκαιρα και αποτελεσματικά, να διατάσσει έρευνα και ανακρίσεις, να κινεί τις ειδικές διαδικασίες που θα είχαν ως κατάληξη, μετά πλήρη και αντικειμενική διερεύνηση, είτε την τιμωρία των υπαιτίων είτε την απαλλογία των συκοφαντηθέντων. Τις περισσότερες μάλιστα φορές, χωρίς καμμία προηγούμενη έρευνα ή ανάκριση, ακολουθείται η τακτική της "παροχής εξηγήσεων", οι οποίες κρίνονται "επαρκείς" και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο. Χαρακτηριστική ήταν και η περίπτωση, όταν ξέσπασε μεγάλος δημοσιογραφικός θόρυβος σε επαρχιακή Μητρόπολη σε βάρος του Δεσπότη. Και ενώ, μετά την παμπηφεί αθώωση των δημοσιογράφων από την αποδοθείσα σ' αυτούς κατηγορία της συκοφαντικής δυσφήμισης του Δεσπότη, θα ανέμενε κανείς να επιληφθεί η εκκλησιαστική δικαιοσύνη για τη διερεύνηση και τη διάγνωση τυχόν κανονικών παραπτωμάτων, διαβάσαμε

έκπληκτοι ότι με απόφαση της Δ.Ι.Σ., μετά πρόταση μάλιστα του ίδιου του Αρχιεπισκόπου, εκφράσθηκε "η ηθική συμπαράσταση" στο Μητροπολίτη για τη δικαστική του περιπέτεια, χωρίς η υπόθεση να έχει άλλη συνέχεια (βλ. εφημ. ΑΔ. ΤΥΠΟΣ και ΕΛ. ΤΥΠΟΣ).

Όλα λοιπόν καλώς γενόμενα. Όλες τις καταγγελίες και όλες τις κατηγορίες η διοικούσα Εκκλησία τις αντιπαρέρχεται. Και τελικά κανένας ο ένοχος και κανένας ο υπεύθυνος. Μέχρι σήμερα δεν είδαμε κάποια καταδίκη ή κάποια άλλη κύρωση για όσα σοβαρά κατά καιρούς καταγγέλλονται. Οι μόνοι βέβαιοι "εγκληματίες" που αναστάτωσαν και τάραξαν την εκκλησιαστική μας ηρεμία, ήταν οι Δώδεκα Μητροπολίτες, οι οποίοι επί ένα τέταρτο του αιώνα υπέστησαν απανωτές διώξεις και τιμωρήθηκαν βαρύτατα και μάλιστα με "συνοπτικές διαδικασίες!", χωρίς να τους δοθεί ποτέ η δυνατότητα να συμμετάσχουν σ' αυτές ούτε καν να ακουσθούν. Αυτοί λοιπόν ήταν οι μοναδικοί ένοχοι και αυτοί μόνο έπρεπε να υποστούν τις γνωστές βαρύτατες κυρώσεις. Και πάντων τούτων "μεγαλύτερος εγκληματίας" ο Γέροντας Μητροπολίτης Θεοδόχος. Το άκακο αρνίο, η αγία αυτή μορφή της Εκκλησίας μας, για τον οποίο οι επερχόμενες γενεές θα ομιλούν με

δέος και σεβασμό, θα αναφέρονται στον άγιο βίο Του αλλήλ και στο πολυχρόνιο μαρτύριό Του και θα Τον τιμούν (ήδη Τον τιμούν) ως το νεότερο άγιο του αιώνα μας μετά τον άγιο Νεκτάριο. Κανένας άλλος Ιεράρχης στη νεότερη (αλλήλ και στην παλαιότερη) ελληνική εκκλησιαστική ιστορία δεν φέρεται να έχει τιμωρηθεί με τόσες και τέτοιες βαρύτατες εκκλησιαστικές ποινές. Και είναι πέντε τον αριθμό.

Η πρώτη ήταν η βία "έκπτωσή" Του, μαζί με άλλους ένδεκα ανεπίληπτους Συνεπισκόπους Του, το έτος 1974, με βάση αποκλειστικά και μόνο τις επαίσχυντες Συντακτικές Πράξεις της δικτατορίας Ιωαννίδη χωρίς καμία κανονική διαδικασία και χωρίς εκκλησιαστική δίκη, ούτε καν απολογία ή έστω απλή ακρόαση. Η δεύτερη ήταν "η διαθεσιμότητα". Νομικός και κανονικός τραγέλαφος. Στην περίπτωση αυτή η αντίφαση και η παρανομία έφθασαν στο κατακόρυφο. Γνωστά τα γεγονότα και δεν θα τα επαναλάβουμε. Η Τρίτη ήταν "η δεκαετής αργία", η κατάληξη μιας διαδικασίας, την οποία ο ίδιος ο σημερινός Αρχιεπίσκοπος κος Χριστόδουλος (τότε σύνεδρος του Εκκλησιαστικού Δικαστηρίου) χαρακτήρισε "ΠΑΡΩΔΙΑ ΔΙΚΗΣ". Επακολούθησε μάλιστα και ποινική δίωξη κατά των

συνέδρων Αρχιερέων για όσες παρανομίες έλαβαν χώρα κατά τη διεξαγωγή της δίκης αυτής. Η τέταρτη ήταν "η αποκοπή από το σώμα της Εκκλησίας" μετά τη δικαίωση του ιδίου και των άλλων ομοιοπαθών Αρχιερέων με τριάντα και πλέον αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Και τέλος η πέμπτη ήταν τα διαβόητα "Επιτίμια Ακοινωνησίας", τα οποία επέβαλε η ευκαιριακή Σύνοδος της 10ης Αυγούστου 1993 στο μακαριστό Γέροντα Θεολόγο και στους άλλους δύο εναπομείναντες πλέον αγωνιστές Μητροπολίτες, στον Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κο Κωνσταντίνο και στον Σεβ. Αττικής κο Νικόδημο. Επιτίμια κανονικώς ανυπόστατα και νομικώς παράνομα, με βάση τα οποία απομακρύνθηκαν και πάλη οι τρεις Μητροπολίτες από τις έδρες τους. Ήταν μια μεθόδευση για να αποκοπεί η πορεία του ζητήματος στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως χαρακτηριστικά επισήμανε Μητροπολίτης κατά τη συνεδρία της Συνόδου της 1.9.1998. Χαρακτηριστική επίσης είναι και η διαπίστωση άλλου Μητροπολίτη κατά τη συνεδρία της Ιεραρχίας της 7.10.1998: "Το Επιτίμιο επεβλήθη δια βοής και ελαφρά τη καρδία!".

Μετά λοιπόν τα όσα θλιβερά ακούμε και διαβάζουμε, διαπιστώ-

νουμε ότι εκείνοι, οι οποίοι μόνοι δέχθηκαν τον άδικο πένεκυ της εκκλησιαστικής διοικήσεως, ήταν οι αρχικά δώδεκα και στη συνέχεια οι τρεις Αρχιερείς και πρώτος και ξεχωριστός από όλους ο άγιος Μητροπολίτης Λαρίσης Θεολόγος. Ο κάθε υγιώς σκεπτόμενος χριστιανός μπορεί να βγάλει εύκολα τα συμπεράσματα του κρίνοντας και συγκρίνοντας καταστάσεις και γεγονότα. Όσο για τον Άγιο Λαρίσης Θεολόγο ο πιστός λαός μας τον αναγνώρισε και ο Κύριος τον κατέταξε ήδη στη χορεία των αγίων και των μαρτύρων και ως άγιος τιμάται και σήμερα από το ευσεβές πλήρωμα της Εκκλησίας μας. Ο συναξαριστής του μέλλοντος θα αναφερθεί σε όλο το μαρτύριο που υπέστη ο άγιος αυτός Επίσκοπος κατά την επίγεια αρχιερατική του πορεία. Αληθά εξιστορώντας και περιγράφοντας τις πολλές άδικες διώξεις και επιθέσεις, θα συνδέσει αναγκαστικά τα γεγονότα αυτά και με τα πρόσωπα που δημιούργησαν τα γεγονότα ή που συνέπραξαν σ' αυτά ή που τα ανέχθηκαν.

ΕΠΙΜΕΤΡΟ: Το Πρακτικό της Συνόδου της Ιεραρχίας της 7.10.1998 κλείνει με τούτη την ακροτελεύτια παράγραφο: "Μακαριώτατος Πρόεδρος: Προτείνω δια τον ήδη κοιμηθέντα αδελφόν πρώην Λαρίσης κυ-

ρόν Θεολόγον να αρθεί το Επιτίμιον. Ούτω δια βοής ομοφώνως συνοδική αποφάσει ήρθη το Επιτίμιον από τον ήδη κοιμηθέντα μακαριστόν πρώην Λαρίσης Θεολόγον". Καμμία αιτιολογία. Καμμία αναφορά ούτε στο αντικανονικό της επιβολής ούτε στο λόγο που υπαγόρευσε έστω αυτή τη μεταθανάτια ανάκληση. Το μόνο περιστατικό που αναφέρεται και τονίζεται, και μάλιστα δύο φορές σε κείμενο τεσσάρων γραμμών, είναι το γεγονός του θανάτου του επιτιμηθέντος Ιεράρχη, ωσάν το γεγονός αυτό του θανάτου να αποτελῇ, μόνο αυτό, και το λόγο άρσεως του "Επιτιμίου". Τα σχόλια περιττεύουν. Η οδύνη και η θλίψη κατακλύζουν την ψυχή μας. Δεν θα μας παρασύρουν όμως αυτά τα συναισθήματα. σε περαιτέρω σχολιασμούς. Θα πιέσουμε τα συναισθήματά μας και θα σφραγίσουμε τα χείλη μας. Βρεθήκαμε

πολύ κοντά στον άγιο Λαρίσης και Τον ακολουθήσαμε στην έμπονη πορεία Του. Και αυτό το καταγράψουμε ως εξαιρετική ευηογία και ως θείο δώρο. Θα κλείσουμε όμως την αναφορά μας αυτή με μία και μόνη φράση. Και είναι αυτή που αναφέρεται σε ένα περιστατικό από την έξοδο του Θείου Δράματος, όπως χαρακτηριστικά και πολύ παραστατικά το διατυπώνει ο Ευαγγελιστής Μάρκος: *"Ο δε Πιλάτος εθαύμασεν ει ήδη τέθνηκε. Και προσκαλεσάμενος τον κεντυρίωνα επηρώτησεν αυτόν ει πάηαι απέθανε. Και γνους από του κεντυρίωνος, εδωρήσατο το σώμα τω Ιωσήφ"* (Ιε, 44-45). Και η περικοπή αυτή, στην οποία και πάηι δύο φορές μνημονεύεται το γεγονός του θανάτου, τα ήξει όηα. Αηηά παράηηηηα αποδίδει και τις προθέσεις και τις ευθύνες όηων.

Γ.Ι.

Παπα-Γιάννη

Διδυμότειχο-Καρδίτσα: Συμψηφισμό χρεών μεταξύ έμπόρων τό καταλαβαίνω. Συμψηφισμό σκανδάλων μεταξύ Άρχιερέων δέν τό καταλαβαίνω.

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Ἡ ἀποστολική γνησιότητα.

 τίς μέρες μας προβάλλονται συχνά στό θρησκευτικό, καί ὄχι μόνο, Τύπο ἱερατικές μορφές ἐκ τῶν ἐγγύς καί τῶν μακράν, στά πρόσωπα τῶν ὁποίων ἐνσαρκώνεται τό ὄραμα πολλῶν γιά μιᾶ Ἐκκλησία, πού νά πορεύεται μέσα στόν κόσμο δυναμικά μέν, ἀλλά «ἐν ἡσυχίᾳ Θεοῦ», λιτά, ἀσκητικά, γνήσια. Ἴδου μιᾶ εἰκόνα ἀπό τό χῶρο τῆς σύγχρονης ἱεραποστολῆς: «ὁ Ἀφρικανός Ἐπίσκοπος στόν ἐπισκοπικό θρόνο πού ἦταν μιᾶ ἀπλή καρέκλα, δίπλα στούς ὀρθίους ἱεροψάλτες, στό φόντο τῆς πλίνθινης ἐκκλησίας. Σ' αὐτήν καθόταν ὁ ἀπέρिटτος Ἐπίσκοπος, δίνοντας τή μαρτυρία ὅτι κάθετα εἰς τύπον καί τόπον Ἐκείνου, πού γεννήθηκε σέ Φάτνη καί ὡς ἐπίγειο Θρόνο Του ἐπέλεξε τό Σταυρό» (Περ. Σύνδεσμος, Καλαμάτα, τ.362, σ. 178).

Τέτοιες εἰκόνες παραπέμπουν στή γνησιότητα τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων, τότε, πού τά στάνταρτ τῆς Ἐκκλησίας γιά τή στελεχῶσή Της ἦταν πολύ ψηλά. Παράδειγμα

ὁ ἔφηβος ἐκεῖνος, πού τό 45 μ.Χ., ὅταν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀντιόχειας ἔστελνε τόν Παῦλο καί τόν Βαρνάβα σέ ἱεραποστολική πορεία, «παρακολουθοῦσε τήν ἱερή τελετή μέ μάτια πού ἄστραφταν, κι' ἀπό τότε ἔκρυψε μέσα του πύρινη λατρεία πρός τόν Ἀπόστολο Παῦλο.... Ἀργότερα, καθόταν στά πόδια τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, καί τριάντα χρόνια ὕστερα..., χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, καί μετά ἄλλα τριάντα χρόνια, ἐπὶ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, στό ἀμφιθέατρο τῆς Ρώμης, τόν ἔρριξαν στά λιοντάρια κι' ἐμαρτύρησε. Εἶναι ὁ περίφημος ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας» (J. Holzner, Παῦλος, Ἔκδ. Δαμασκός 1961, σελ. 98).

Στήν πορεία τοῦ ἀποστολικοῦ αὐτοῦ Πατέρα, δέν θά βρεῖ κανεῖς πομπώδεις ἐμφανίσεις καί κραυγαλέες ἐκδηλώσεις. Δέν θά ἀκούσει κηρύγματα ἐπικαιρῆς πολυπραγμοσύνης, πού τέρπουν τίς μάζες, γιά τά ἐθνικά ἢ παγκόσμια προβλήματα τοῦ καιροῦ του. Δέν θά δεῖ ἡγεμονικές διεκδικήσεις.

Στίς ἐπιστολές, πού ἔστελνε, ἐνῶ πορευόταν στό μαρτύριο διαπιστώνουμε μία ἀπίστευτη ἐξοικείωση μέ τό θάνατο. «*Καλόν μοι ἀποθανεῖν εἰς Ἰησοῦν Χριστόν* (γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό), *ἢ βασιλεύειν τῶν περάτων τῆς γῆς*. Ἐκεῖνον ζητῶ, τόν ὑπέρ ἡμῶν ἀποθανόντα· ἐκεῖνον θέλω, τόν δι' ἡμᾶς ἀναστάντα... Ὁ ἐμός ἔρωσ ἐσταύρωται καί οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί πῦρ φιλόϋλον» (ἀγαπῶ τόν Κύριο καί τόν σταυρό Του· μέσα μου δέν ὑπάρχει οὔτε σπίθα ἀγάπης γιά τά ὑλικά πράγματα τοῦ κόσμου) (Πρός Ρωμαίους VI-VII). «*Τί δέ καί ἐαυτόν ἑκδοτον δέδωκα τῷ θανάτῳ, πρὸς πῦρ, πρὸς μάχαιραν, πρὸς θηρία*» (γιατί ρίχνω τόν ἑαυτό μου στό πῦρ, στή μάχαιρα, στά θηρία γιά νά πεθάνω); «*ἀλλ' ἐγγύς μαχαίρας ἐγγύς Θεοῦ, μεταξὺ θηρίων μεταξὺ Θεοῦ· μόνον ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (διότι, ὅταν εἶμαι κοντά στή μάχαιρα καί ἀνάμεσα στά θηρία, -στό μαρτύριο-, προσεγγίζω τό Θεό, ἐφ' ὅσον τό κάνω γιά χάρη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ)... (Πρός Σμυρναίους, IV).

Αὕτη ἡ «*κραταιά ὡς θάνατος ἀγάπη καί ὁ σκληρός ὡς ἄδης ζῆλος*» (ᾠσμα, ἡ, 6) ἦταν διά μέσου τῶν αἰώνων τό φρόνημα ὅλων τῶν ἁγιασμένων ψυχῶν, πού βádισαν πρὸς τό μαρτύριο, εἴτε τοῦ αἵματος (μάρτυρες), εἴτε τῆς συνειδήσεως (ὁμολογητές, ὅσιοι, ἄσκη-

τές). Ἦταν τό μυστικό σκίρτημα ἐκείνων, πού χύνοντας θερμό τό δάκρυ τῆς μετάνοιας νοστάλγησαν νά ζήσουν μέ γνησιότητα ὡς «*πάροικοι καί παρεπίδημοι*» ἐν Χριστῷ· πού ἐνίωσαν βιωματικά ὅτι «*ὁ Θεός δέν εἶναι ἀφθονία· εἶναι στέρση, ἔλλειψη, δοκιμασία*. Τόν συναντᾷς στήν ἔρημο, στὸν ἐγκλεισμό τοῦ πόνου ἢ σάν βρεθεῖς ἀπόκοσμος στήν ἔρημο τοῦ κόσμου» (Περ. Εὐθύνη, τ. 362, σ. 90).

Γιά ἔρωτα πρὸς τόν Κύριο μίλησε καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ὅχι ὁμως γιά νά διεγείρει ἱερούς πόθους γιά τό μαρτύριο καί τήν ταπεινή ζωὴ τῆς ἀρετῆς καί τῆς ἐμπονης, ἀφανοῦς διακονίας στό σωτήριο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Προσπάθησε νά αἰτιολογήσει τήν κραυγαλέα πολυτέλεια, πού ἐπιδεικνύουν πολλοί κληρικοί, καί ὁ ἴδιος, πρῶτος καί καλύτερος, κατὰ τή λατρεία, μέ τά πανάκριβα ἄμφιά τους. Δημοσιογραφικές ἀκριτομύθιες ἀνεβάζουν τήν ἀξία μιᾶς πλήρους ἀρχιεπισκοπικῆς στολῆς στό ὕψος τοῦ κόστους πολυτελοῦς κατοικίας! Εἶπε, λοιπόν, σέ κήρυγμά του ἀπό ἄμβωνος ὁ κ. Χριστόδουλος: «*Ἄν ἀγαπᾷς, ἂν εἶσαι ἐρωτευμένος μέ ἓνα πρόσωπο κάνεις τό πᾶν γι' αὐτό*» (Ἀδέσμευτος, 18-10-2001)! Μέ ἄλλα λόγια, κάνεις τό πᾶν προκειμένου νά εὐχαριστήσεις τόν ἀγαπημένο Κύριο, φο-

ρώντας, ὅτι πίο πολύτιμο μπορεῖς πρὸς τιμὴν Του. Ποιός, ὅμως, μπορεῖ νά μᾶς βεβαιώσῃ ὅτι ὁ πρῶος καὶ ταπεινός Κύριος, πού, ὅταν ἦλθε στή γῆ, διάλεξε γιὰ λίκνο τή φάτνη καὶ θρόνο τό σταυρό, θεωρεῖ τιμὴ Του νά βλέπει τούς λειτουργούς Του νά Τόν λατρεύουν βαρυφορτωμένοι μέ ὅλη αὐτὴ τή φανταχτερή χλιδὴ; Ποιός μπορεῖ νά ἰσχυρισθεῖ ὅτι τέτοιες ἐμφανίσεις δέν ἀποτελοῦν ἀκύρωση τοῦ μηνύματος τοῦ περὶ πτωχείας Διδάσκοντος, τό ὅποῖον ὁ Ἰδιος βίωσε καὶ κήρυξε πάνω στή γῆ; Ὅτι δέν ἀποτελοῦν πέτρα σκανδάλου καὶ «βλασφημία τοῦ ὀνόματός Του ἐν τοῖς ἔθνεσιν»;

Ἡ Ὁρθόδοξη παράδοση θέλει τὴν Ἐκκλησίαν, λειτουργούς καὶ λαό, νά παρουσιάζεται ἐνώπιον τοῦ Νυμφίου Της γιὰ νά Τόν λατρεύσῃ, ὅχι ἀτμηλέτη καὶ ρυπαρῇ, ἀλλὰ, «τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ Μαρτύρων ὡς πορφύραν καὶ βύσσον τὰ αἵματα στολισαμένη». Τὴν θέλει «μὴ ἔχουσιν σπῖλον ἢ ρυτίδα», γιατί ἔτσι Τὴν ἔχτισε ὁ Χριστός, ὅταν πρὸς χάριν Της «ἐαυτὸν παρέδωκεν» (πρβλ. Ἐφ. ε', 25-27). Ὁ στολισμός, ὅμως, τῆς Ἐκκλησίας, καὶ κάθε θεοφιλοῦς ψυχῆς εἶναι οἱ ἀρετές, μετὰ τῶν ὁποίων ἡ σεμνότης, ἡ ἀπλότης καὶ ἡ λιτότητα κατέχουν θέση περίοπτη. Τεκμήριο δὲ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Νυμφίον Χριστόν εἶναι ὅχι τὰ πα-

νάκριβα ἄμφια, ἀλλὰ ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν Του. «Ἐάν ἀγαπάτε με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ἰωαν. ιδ', 15).

Ἐλλειψε στοὺς καιροὺς μας ἡ γνησιότητα τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων Ἐπισκόπων τῶν διαδόχων τους, διότι τὴν Ἐκκλησίαν ταλαιπωροῦν πολλὰ στοιχεῖα ξένα, πού «κληροδότησαν σ' αὐτὴν οἱ αἰῶνες τῆς παρακμῆς» (Ἰωαν. Καρμίρης). Οἱ θρόνοι τῶν Ἐπισκόπων, καὶ μάλιστα τῶν Προκαθημένων, ἔγιναν ἡγετικά πόστα, κατὰ τὰ πρότυπα τῆς θεσμοθετημένης ἱεραρχικῆς δομῆς τοῦ κόσμου. «Ἐμένα μέ ὑποδέχονται μέ τιμές, ὅπου κι ἂν πηγαίνω ὡς ἡγέτης τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔχει δηλώσει ὁ Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος (Αὐριανή, 12-4-2001). Ὁ δὲ ἐπικοινωνιολόγος Σ. Μ. Τζούμας, στενός συνεργάτης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου διατείνεται σὲ ἄρθρο του: «Στό πρόσωπο (τοῦ Ἀρχιεπισκόπου) ἐκπροσωπεῖται ἡ Ἐκκλησία ὡς θεοῖδρυτος θεσμός» (Ἐπενδυτής 16-2-2002). Τέτοια συγκεφαλαίωση τῆς Ἐκκλησίας στὰ πρόσωπα Ἐπισκόπων καὶ ἡ ἀποκλειστικὴ ἐκπροσώπησή Της ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἄγνωστη στήν ἀποστολικὴ παράδοση. Κανεῖς Ἀπόστολος, κανεῖς ἀπὸ τοὺς Πατέρες δὲ προέβαλε τέτοιους ἰσχυρισμούς. Διεκδικήσεις αὐτοῦ τοῦ εἶδους κορυφώθηκαν στὸν παπ-

Τό μασκότ της παρακμῆς.

Λάθος μασκότ ἔχει επιλέξει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ἴσως ὁ ἴδιος νά χαίρεται καί νά ἀπολαμβάνει τήν παρουσία του. Ὅσοι, ὁμως, βρίσκονται σέ ἀπόσταση ἔστω καί πέντε βημάτων, πιάνουν τή μύτη τους, ἐνοχλημένοι ἀπό τίς ἀναθυμιάσεις.

Ρωτᾶτε, ποῖο εἶναι τό μασκότ Χριστόδουλου; Ὁ διαβόητος καί «περιβόητος» Παντελεήμων Μπεζενίτης. Τά σενάρια, πού κυκλοφοροῦν στούς διαδρόμους τῶν Συνοδικῶν Γραφείων, κατὰ τήν προφορική ἀλληλογνημέρωση καί κατὰ τό σοβαρό ἢ τό χυδαῖο σχολιασμό τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπικαιρότητας, δέν τολμάει ἄνθρωπος, πού σέβεται τόν ἑαυτό του, νά τά ἀναπαραγάγει. Καί τά ντοκουμέντα, πού βάζει σέ κυκλοφορία (φανερὰ ἢ καί μυστικά) ἡ ἠλεκτρονική δικτύωση, παρέμπουν σέ ἄντρα τῆς ἐσχάτης διαφθορᾶς.

Ὁ Παντελεήμων Μπεζενίτης, διαπιστωμένα καί ὁμολογημένα, περιφέρει ἀδιάντροπα, σέ τόπους ἁγίους, στό Θυσιαστήριο τοῦ Θεοῦ καί στίς αἰθουσες τῶν Συνελεύσεων τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τή διαφθορά καί τήν ἀδιαντροπιά. Τά ὅσα οἱ τηλεοράσεις τόλμησαν νά ἐμφα-

σμό καί ὁδήγησαν σέ αἱρέσεις. Ταλαιπωροῦν, ὁμως, καί τίς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Ἐδῶ θά πρέπει, ἴσως, νά ἀναζητηθεῖ ἡ κύρια αἰτία τῆς διαρκοῦς διαμάχης μεταξύ πολλῶν προκαθημένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γιά τά «πρωτεῖα» καί τίς «δικαιοδοσίες». Πρώτιστο μέλημά τους εἶναι, ὄχι ἡ ποιίμανση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλά πῶς θά προασπίσουν τά ὅποια προνόμια, γνήσια ἢ πλαστά, τῶν θρόνων τους. Πῶς θά πολιτεύονται σύμφωνα μέ τίς ἀπαιτήσεις τοῦ πρωτοκόλλου τῶν

νίσουν, κατὰ καιροῦς, στά παράθυρά τους, ἀποτελοῦν προλογική προσέγγιση τῆς πραγματικότητας. Τό κείμενο, πού θά γράψει ὁ γενναῖος καί εὐσυνειδητος ιστορικός, θά ἀποκαλύψει πτυχές ἀσύλληπτης διαστροφῆς καί ἀσυνειδησίας.

Καί ὁμως, αὐτός ὁ τύπος ρασοφόρου εἶναι τό μασκότ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Τόν ἔχει πάντοτε στό δεξιό του. Τόν ἐπιστρατεύει γιά ὅλες τίς «διακεκριμένες» ἀποστολές. Συναγελάζεται μαζί του. Τοῦ δίνει τήν εὐκαιρία καί τήν ἄνεση νά στήνεται μπροστά στούς τηλεοπτικούς φακούς καί νά καμαρώνει.

Ἡσχέση αὐτή, γεννάει καί στούς παράγοντες τοῦ Συνοδικοῦ συγκροτήματος καί στό λαό, ἀμέτρητα ἐρωτηματικά. Ὁ σύνδεσμος καί ἡ κοινὴ πορεία ὀφείλεται ἄραγε στό γεγονός, ὅτι οἱ πληροφορίες δέ χτύπησαν ἀκόμα τήν πόρτα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ γραφείου; Ἡ, μήπως, ὀφείλεται σέ ταύτιση ὁραμάτων καί σέ κοινὴ ἐπιλογή τρόπων ζωῆς;

Τό δεύτερο δέν τολμάμε νά τό δουλέψουμε στό μυαλό, γιατί, τότε, θά πρέπει νά περιβληθοῦμε ὅλοι μας «σάκκον» καί νά

ἡγετικῶν θέσεων τους, ἔτσι ὥστε ἀκόμα καί μέ τήν ἐξωτερική τους ἐμφάνιση, πού πρέπει νά φαντάζει «αὐτοκρατορική», νά ἐμπεδώσουν θέση ὑπεροχῆς ἐναντι τῶν συλλειτουργῶν τους. Ἐτσι, ὡς ἡγέτες λαῶν, θά ἔχουν πιο εὐκολὴ τήν πρόσβαση στούς ἡγέτες τῆς γῆς, καί μάλιστα στούς πλανητάρχες.

Προτίμησαν, ἀντίθετα πρὸς τοὺς γνήσιους ποιμένες, τοὺς ἀποστολικούς Πατέρες, «*βασιλεύειν τῶν περάτων τῆς γῆς*»....

καθίσουμε «ἐπί σποδοῦ» (Ἰωῆ γ' 6) κλαίγοντας μερόνυχτα γιά τό κατάντημα τῆς ἡγεσίας τῆς φίλτατης Ἐκκλησίας μας. Ἀλλά καί τό πρῶτο δέ χωράει στό μυαλό μας. Γιατί μόνο στήν περίπτωση, πού ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος ἔδινε δείγματα πνευματικῆς ἀνεπάρκειας, θά ὑπῆρχε περιθώριο γιά τέτοιους συλλογισμούς.

Ἡ καθολική ἐμπλοκή.

Εἶναι κοινή διαπίστωση καί κοινή ὁμολογία, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἔχει ἐμπλακεῖ καί περιπλακεῖ στό πλέγμα τῆς κραγμένης διαφθορᾶς. Οἱ ἀναθυμιάσεις τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του αὐλῆς, ἀπανωτές καί πνικτικές, ἔχουν δηλητηριάσει τά εὐαίσθητοποιημένα αἰσθητήρια τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Καί συζητοῦνται σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῶν δημόσιων σχέσεων καί σέ ὅλη τή γκάμα τῶν φιλικῶν ἀναστροφῶν. Οἱ ποικίλοι φορεῖς τῆς ἐξουσίας γνωρίζουν, μέ κάθε λεπτομέρεια, τίς μαῦρες ἢ τίς ρόζ τρύπες. Καί ἐπεξεργάζονται τά δεδομένα, πρὸς ὄφελος πάντοτε τῶν ἰδιοτελῶν συμφερόντων τους καί πρὸς καταστολήν τοῦ κομπασμοῦ τῆς υπερφίαλης ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας. Οἱ δημοσιογράφοι κρατοῦν τά ἐπίσημα καί πολλὰ πλῶς διασταυρωμένα στοιχεῖα, στά συρτάρια τους. Καί καιροφυλακτοῦν νά πετύχουν τή μεγαλύτερη δυνατή ἀκροαματικότητα καί τήν ἀποφασιστική παρέμβαση στή συνείδηση τοῦ λαοῦ. Ὅλα δείχνουν, ὅτι τά σωρευμένα ἀποδεικτικά ντοκουμέντα τῶν σκανδάλων συνθέτουν τό ἀπόθεμα ἐκρηκτικῆς ὕλης, πού θά χρησιμοποιηθεῖ κατὰ τήν ὥρα «μηδέν» ἀπό κείνους, πού θά θελήσουν νά περιθωριοποιήσουν τήν Ἐκκλησία.

Τό μεγάλο ἐρωτηματικό καί ἡ μεγάλη ἀπορία εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Καθώς ὁ μηχανισμός τῆς σιωπῆς δέν κατορθώνει νά καμουφλάρει ἀποτελεσματικά τήν ἐμπλοκή του στή δικτυωμένη παράταξη τῆς διαφθορᾶς, ἡ προβληματική παίρνει διαστάσεις καί ἀπλώνει πάνω ἀπό τό λαό

τοῦ Θεοῦ τό σκοτεινό νέφος τῆς ἀγωνίας.

Χρέος πρωταρχικό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι ἡ κάθαρση τῆς Συνοδικῆς αὐλῆς ἀπό τά σαπρά ὑποπροϊόντα τῆς παρασκηνιακῆς συναλλαγῆς. Δέν τό κάνει. Δέν ἀνταποκρίνεται στούς ὅρκους του καί στήν ἀποστολή του.

Συμφέρον στό κοινωνικό του προφίλ εἶναι νά μή συναγελάζεται μέ τούς πασίγνωστους καί κραγμένους ρασοφόρους. Δέν τό κάνει. Δέν παίρνει τίς ἀπαραίτητες προφυλάξεις, γιά νά μή δεχτεῖ στό πρόσωπο τίς δέσμες τῆς χλεύης.

Ὑπόσχεσή του, κατὰ τήν ἐπίσημη μέρα τῆς ἀνάληψης τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν του καθηκόντων, ὑπῆρξε ἡ προφύλαξη τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ προώθηση στίς ἡγετικές ἐπάξεις ἀνδρῶν μέ ἥθος καί μέ ἐξειδικευμένα προσόντα μόρφωσης καί ποιμαντικῆς ὁργάνωσης. Δέν τό κάνει. Δέν ἀπευθύνει τό προσκλητήριό του στούς ἱκανούς καί δέν ἐπιστρατεύει στό ἐκκλησιαστικό ἐπιτελεῖο τοῦς ἐντιμούς.

Ποῦ θά ὁδηγήσει τήν Ἐκκλησία τῆς ἑλλάδος αὕτη ἡ καθολική ἐμπλοκή Χριστοδούλου στό κύκλωμα τῆς διαφθορᾶς κανένας δέ μπορεῖ νά προφητέψει. Ἄν θά βλάψει μόνο τόν ἴδιο... Ἄν θά τραυματίσει τήν Ἐκκλησία... Ἄν θά πληγώσει τήν αὐτοσυνειδησία τοῦ λαοῦ... Ὁ οὐρανός εἶναι κατασκότεινος. Τά δεδομένα ἀπογοητευτικά. Καί οἱ προγνώσεις ἀπρόσφορες.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.